

5te Valgkreds. (Anders Nielsen) udtalte sig omtrent saaledes — jeg kan ikke svare for, at det akkurat var de Ord —, at § 7 og § 8 satte en saa stærk Skranke som muligt op mod de provisoriske Finanslove, medens det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), saa vidt jeg forstod ham, mente, at disse Paragraffer egentlig slet ingen Skranke er, men at § 8 lod det hele komme an paa et subjektivt Moment, navnlig paa, hvor godt Ministeren kunde tie stille, for kunde han det og sige: Jeg har saamænd ikke tænkt noget ondt derved, bliver han fri; hvis han derimod tilstaar, at han har tænkt noget ondt derved, bliver han dømt. Nu ville ærede Medlemmer maaske spørge mig, hvad jeg har tænkt ved denne Paragraf. Der staar saaledes: „Foreløbige Love maa ikke udstedes, uden at Betingelserne i § 25 ere til Stede“. Det vil sige, at det er i paatrængende Tilfælde, at det ikke strider mod Grundloven, og at Rigsdagen ikke maa være samlet. Dette er klart nok, men dernæst maa det ikke være foreløbige Love „af saadan Beskaffenhed og under saadanne Omstændigheder, at de Ministre, som bære Ansvaret for deres Udstedelse, ved Foretagelse af de Handlinger, hvorved de paadrage sig Ansvaret“ — altsaa f. Eks. ved at skrive Loven under — „have vidst, eller dog have maattet anse det for overvejende sandsynligt, at den ikke vil kunne ventes stadfæstet af Rigsdagen“. Det øvrige behøver jeg ikke at citere, det angaar blot et specielt Tilfælde, men det; det kommer an paa, er altsaa, om Ministeren, i det Øjeblik han underskriver den provisoriske Lov, har vidst eller i alt Fald har maattet anse det for overvejende sandsynligt, at den ikke kunde ventes stadfæstet af Rigsdagen. Jeg tør maaske her først bemærke til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, at det ikke er rigtigt, at det er subjektive Momenter, det alene kommer an paa her. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at han haardnakket siger: Jeg har ikke vidst det, jeg har troet, at Loven vilde blive stadfæstet. Hvis saadant kunde gaa, vilde al Straffelov overhovedet være ganske uanvendelig. Nej, det subjektive bedømmes efter de objektive Momenter, og det kommer an paa, om der er nogen som helst Grund for ham til at tro det. Hvis han ganske vilkaarligt siger: Nej, jeg har ikke vidst det, jeg har troet, at Loven vilde blive stadfæstet, saa maa det undersøges, om det er muligt, at han kan have troet det. Men lad mig nu tage et bestemt Eksempel, lad os tænke os, at Rigsdagen er

gaaet fra hinanden, uden at der er kommen en Finanslov, f. Eks. fordi Landstinget ikke vilde bevilge 100,000 Kr., lad os sige til Regensen, medens Folketinget vilde det; der var ingen Mulighed for Enighed, og saa fik man ingen Finanslov. Saa giver Ministeren en Finanslov, hvori han stryger Punktet om de 100,000 Kr., medens den ellers bliver ganske overensstemmende med begge Tings Affattelse. Saa siger jeg: kan Ministeren anse det for overvejende sandsynligt, at denne Lov vil blive stadfæstet af Rigsdagen, og jeg forstaar det saaledes, at han maa kunne vente det. Hvorfor skulde den ikke blive stadfæstet; i alt Fald i Almindelighed. Jeg forstaar med andre Ord Paragraffen saaledes, at den Skranke, som det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds opstillede, ikke vil blive synderlig stor her. Lad os tænke os et andet Eksempel, f. Eks. det, at Landstinget — det er jo kun et Eksempel, saa ingen kan blive fornærmet ved, hvad jeg siger — nægtede Finansloven, fordi det ikke vilde have noget at gøre med det vedkommende Ministerium. Det siger som saa: „Nej, det faar ingen Finanslov, vi nægte den“. Det er altsaa et politisk Kampmiddel; som saadant kan en Finanslovsnægtelse jo benyttes. Naar den saa udsteder provisoriske Finanslove, hvad skal man saa sige? Ja, Ministeren maa dog anse det for overvejende sandsynligt, at den sunde Fornuft vil komme til at herske ogsaa i det Ting, der nægtede Finansloven. Følgelig foreligger der ikke nogen Brøde. Saaledes har jeg opfattet Bestemmelsen i § 8, i alt Fald kan den opfattes paa den Maade, og paa det Punkt venter jeg den højtærede Ministers Forklaring. Det forekommer mig rigtignok ikke, at Paragraffen giver nogen videre Skranke mod provisoriske Love, heller ikke mod provisoriske Finanslove. Jeg skal imidlertid ikke dvæle ret længe herved, fordi jeg ikke er klar paa, om Meningen er den, som jeg her har anført. — Hvad angaar de almindelige Regler, ogsaa de specielle for Resten, for en Ministers Ansvar, synes jeg, at Regeringens Forslag ligesom det private Lovforslag ved en lykkelig Haand har truffet det rette. Det høje Ting ved maaske, at der med Hensyn til Ministeransvarlighed gør sig forskellige Tanker og Principper gældende i de forskellige Lande. Der er saaledes et Princip, som man kan kalde Kontrasignaturprincippet, som gaar ud paa, at Ministeransvarligheden er knyttet til Underskriften paa Loven, og altsaa kun gæl-